

9 tips voor het fotograferen van een interieur – interieurfotograaf

Interieur fotograferen? De beste tips voor de interieurfotograaf

Een *interieur fotograferen* is niet zo moeilijk als sommigen denken. Een interieur rent niet weg, is niet heel klein, je hoeft het niet te leren te poseren en het weer is ook maar zelden een spelbreker. Het fotograferen van een woning is iets wat elke fotograaf kan leren. Er zijn wel een paar regels waar je je aan kunt houden. Uiteraard zijn regels er om gebroken te worden, mits je het maar met een bewust idee doet. Het is dus geen verplichting. De onderstaande tips kunnen je helpen bij het maken van een interieurfoto. Deze tips kunnen van pas komen als je voor het eerst een interieur, meubilair of vastgoed moet fotograferen, bijvoorbeeld voor de verkoop van je eigen huis of meubels. Maar ze kunnen ook handig zijn voor makelaars die de foto's t.b.v. het verkopen van een woning in eigen beheer maken: aan de hand van de tips en voorbeelden kun je het portfolio van een interieurfotograaf screenen.

En daarnaast kunnen ze ook handig zijn voor de makelaar die op zoek is naar een interieurfotograaf die zijn onroerend goed kan fotograferen, of zelfs ontroerend goed kan fotograferen (zie helemaal rechtsboven).

Zorg voor zo weinig mogelijk afleiding

Als je een interieur gaat fotograferen, zorg er dan voor dat er zo weinig mogelijk afleiding is. Uiteraard moet de ruimte die je gaat fotograferen schoon en stofvrij zijn, tenzij Photoshopen je grote hobby is.

Wat afleiding is of niet, is sterk afhankelijk van het onderwerp van de foto. Bij een modern strak interieur is het bijvoorbeeld belangrijker dat afleidende elementen buiten beeld blijven dan bij een rustieke bourgondische keuken. Bij de eerste verwacht je eerder een zo 'clean' mogelijke omgeving. Bij de tweede is het geen probleem dat diverse accessoires de sfeer benadrukken. In beide gevallen geldt natuurlijk: geen schoenen onder de tafel, geen sporen van vuile vaat, geen handdoeken die qua kleuren niet passen, geen katten op de bank, geen schoonmoeder in een hoekje, geen goedkope zeppompjes op de wastafel, etc., etc. Je moet een foto maken van het meubilair of de ruimte, geen verslag van de leefstijl van de bewoners. En als het even kan: probeer de opdrachtgever te overtuigen van een verkoopstylist.

Fotografeer je een interieur voor een vastgoed-opdracht, bijvoorbeeld voor een makelaar t.b.v. de verkoop van een huis, dan is het belangrijk dat je zo goed mogelijk de ruimte weergeeft. De ruimte moet verkocht worden, niet de inboedel. In dit geval is elk ander element storend en zou je eigenlijk de ruimte helemaal leeg moeten maken. Dit kan uiteraard niet, want dat zou een te kale indruk geven. Maar zeker in dit geval geldt: “Less is More”.

In het bovenste voorbeeld hiernaast had ik de lamp op de bovenetage beter even buiten beeld kunnen plaatsen. Deze leidt meer af dan hij toevoegt.

In de voorbereiding kun je dit al aangeven naar je opdrachtgever, zodat er zoveel mogelijk storende elementen weg zijn voordat je gaat fotograferen. Is dit niet het geval: schroom dan niet om storende elementen te verplaatsen voordat je de foto maakt. Hoe minder elementen, hoe meer de aandacht naar de ruimte gaat die je wil fotograferen.

En de onderste is natuurlijk ook een klassieker. Eentje die je vaak pas merkt als je thuis bent: je eigen flitser-statief.

Maar ik heb het erger gezien: de fotograaf (in dit geval een makelaar) die gewoon zelf in beeld is in een spiegel. Ook een storend element

Een foto van een licht en helder interieur oogt beter

Als je een normale foto maakt van een interieur waarin ramen aanwezig zijn, heb je vaak een ‘probleem’ door het grote verschil in licht tussen binnen en buiten. Het gevolg is vaak een foto die de binnenruimte te donker weergeeft. Probeer een interieur zo realistisch mogelijk weer te geven. Als er een te groot verschil is tussen het licht binnen en het licht van buiten, kun je gebruik maken van één of meerdere flitsers om het interieur lichter te maken. Een ander alternatief is het maken van meerdere opnames vanaf een statief en met behulp van [HDR-technieken](#) samen te voegen (zie verderop).

En soms kom je van die hele donkere inrichtingen tegen. Dan moet je de afweging maken wat je er mee doet. Als het interieur zelf het doel van de foto is, dan moet je die zo natuurgetrouw als mogelijk weergeven. Gaat het echter meer om het vastgoed dan om de inrichting, dan kun je de keuze maken om iets langer te belichten, of de foto in de nabewerking iets meer helderheid te geven. Zorg er in elk geval voor dat een foto nooit een donkerder beeld geeft dan de werkelijkheid.

Hou je verticalen verticaal

Op een enkele uitzondering na hebben alle woonruimtes verticale lijnen. In de regel zijn de zijkanten van muren, deuren en ramen loodrecht. Probeer dat dan ook zo weer te geven in een foto. Een vaak gehoord misverstand is dat deze lijnen schuin worden weergegeven door het gebruik van een groothoek-objectief. Niets is echter minder waar en dat moet je ook maar meteen vergeten. Ook met een groothoek-objectief kun je rechte lijnen fotograferen. Het is echter wél de bedoeling dat je je camera récht houdt. En met recht bedoel ik in dit geval verticaal. Als je je camera niet 100% verticaal houdt, krijg je schuine lijnen, waardoor het lijkt alsof de ruimte voor- of achterover dreigt te vallen. Deze schuine lijnen worden ook wel convergerende lijnen genoemd. Het probleem van een foto waarbij de lijnen van muren en deuren niet helemaal verticaal lopen, is dat het de kijker afleidt. De meeste kijkers zullen het niet eens bewust weten te benoemen. Maar onze hersenen registreren echter wel de schuine lijnen en omdat we weten dat die lijnen in het echt recht behoren te zijn, heeft het brein even tijd nodig om het beeld te ‘corrigeren’. En dat leidt af van waar het om gaat: het interieur. Daarom: altijd rechte verticalen.

In de meeste foto’s waarbij er schuine/convergerende lijnen voorkomen, zit de oorzaak in een hoog of laag camerastandpunt. Als je een te hoog camerastandpunt hebt, ga je onbewust de camera naar beneden kantelen om ook de elementen op de onderzijde in beeld te krijgen. Bij een te laag standpunt uiteraard andersom. Probeer het maar eens. Dat doe je onbewust. Tot aan vandaag dan, want nu ben je je er wel van bewust. Bepaal voor jezelf maar eens wat de ideale camerahoogte is.

Als je moeite hebt om de camera perfect recht te houden, zou je het volgende kunnen proberen:

er zijn camera’s waarbij je het matglas kunt vervangen door een matglas met lijnen.

Deze kun je gebruiken als hulplijn bij het bepalen van de compositie

er zijn camera’s die een mogelijkheid hebben om je compositie te bepalen met zgn Live-view. Hierbij worden soms ook hulplijnen op je display getoond die je kunnen helpen om je camera verticaal te houden.

er zijn kleine [waterpasjes](#) te koop die je op de flitsschoen van de camera kunt zetten. Deze kun je met een beetje zoeken al krijgen vanaf 10 euro

zorg er voor dat je bij het bepalen van je compositie een verticale lijn (bijv. een deur) dicht bij de rand van je zoekerbeeld hebt. Je ziet dan al snel of je je camera recht houdt.

ondanks alle zorgvuldigheid bij de opname, kan er altijd een foto bij zitten die een

paar graden afwijkt. Deze afwijking is vrij eenvoudig te verhelpen in de nabewerking.

Zorg er voor dat het een tweede natuur wordt om bij je nabewerking je verticale lijnen te controleren.

Muren en deuren in een interieur zijn doorgaans recht

Naast lelijke schuine lijnen die je krijgt als je je camera niet verticaal houdt, kun je ook last hebben van zogenaamde tonvorming. Dit uit zich door bolle lijnen in een foto, zowel horizontaal als verticaal. Deze vertekening is een fout van de lens. En elke lens heeft hier meer of minder last van. Ook de dure professionele objectieven hebben er last van, zij het in mindere mate. Ook hierbij geldt dat een kijker weet dat de lijnen recht behoren te zijn en de kromme lijnen afleiden van de boodschap van de foto.

Deze tonvorming treedt vooral op:

- aan de randen van het beeld (althans: daar valt het het meest op)
- bij zoomlens met een groot zoombereik. Een lens met vast brandpunt heeft er minder last van
- bij het gebruik van een groot diafragma (laag diafragma-getal)
- bij het gebruiken van de breedste stand bij een zoomlens (helemaal uitzoomen naar de grootste hoek)

Als je deze drie punten een beetje in de gaten houdt, kun je het probleem al verminderen. Daarnaast kun je de lensfout voor een deel proberen te maskeren door zo weinig mogelijk lijnen aan de buitenzijde van de foto te plaatsen. Dus heb je de rand van een deur net aan de zijkant van je foto, verander je compositie dan zodanig dat de rand meer naar het midden van de foto gaat, of laat 'm net buiten beeld vallen.

Maar zoals gezegd hebben alle objectieven er in meer of mindere mate last van. Dus heel vaak zul je achteraf een correctie toe moeten passen. Moderne camera's kunnen dit al meteen in-camera doen, als je je opnames in JPG maakt. Maar meestal zul je dit in de nabewerking oplossen. Dit kan bijvoorbeeld binnen Photoshop met het filter "Lens Distortion", of met het hele handige tooltje [PTLens](#).

Gebruik een groothoek-objectief

Omdat je vaak in relatief kleine ruimtes moet werken, kun je het beste een echt groothoek-objectief gebruiken. Als je een lens met een te lang brandpunt gebruikt, krijg je een te beperkte blik op de ruimte, wat zelden een aangenaam beeld oplevert, zoals hiernaast: een te beperkt blikveld.

Naast de kleine ruimtes (bijvoorbeeld badkamer of een toilet) is ook bij de grotere ruimtes een groothoek eigenlijk onmisbaar.

Als je uitgaat van een fullframe-camera, is een brandpunt van 24mm (of lager) aan te raden. Bij een camera met een kleinere sensor is dat ongeveer 15mm, afhankelijk van de grootte van de sensor. Het kan uiteraard nog wijder, wij gebruiken soms 12mm op een fullframe camera (omgerekend 8mm op een camera met een kleinere sensor), zie hiernaast. Maar dan moet je goed oppassen voor de extreme vertekeningen die je kunt krijgen aan de zijkanten van de foto, of als er voorwerpen dichterbij de camera zijn.

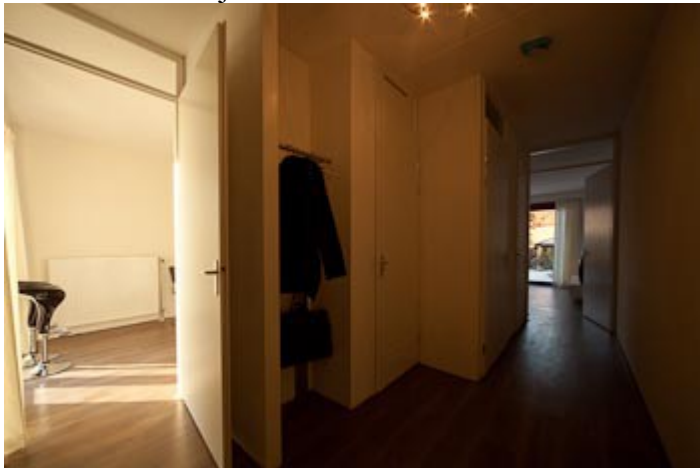

Zie de onderste foto hiernaast. Op het eerste oog misschien niet zo veel mis mee, ware het niet dat een afvoer in een gootsteen toch meestal rond is. Een klein, maar typisch voorbeeld van vervorming aan de randen bij een extreme groothoek.

Het meest ideale is een een groothoek-zoom-objectief. Bijv een 12-24 of 16-35 op een fullframe camera en voor een camera met een kleinere sensor, iets in de range van 10-20mm. Want met een zoom-objectief heb je nog enige speelruimte in je brandpuntafstand, en daarmee invloed op de mate van vervorming.

Vermijd kleurzwemen

Ook voor kleurzwemen geldt dat ze onbewust afleiden van de boodschap van de foto omdat er iets onnatuurlijks aan is.

De juiste kleurbalans is misschien wel het moeilijkste van het maken van interieurfoto's. Dit wordt veroorzaakt doordat er vaak meerdere lichtbronnen zijn die een andere kleurtemperatuur hebben. Onze hersenen weten hoe ze deze afwijkingen moeten compenseren en laten ons altijd de juiste kleur zien.

Camera's zijn echter niet zo goed dat ze dit kunnen.

Voor degenen die de opnames in JPG maken, is het zaak om telkens de juiste [witbalans](#) op de camera in te stellen. Dit vergt enig inzicht in de [kleurtemperaturen](#) en vooral bij gemengde lichtbronnen (dag- en kunstlicht) zul je de juiste keuzes moeten maken.

Een voorbeeld van een moeilijke lichtsituatie: In de opname rechts zit aan de linkerkant in de foto fel zonlicht, in het midden in de gang kunstlicht en aan de rechterzijde het licht van de weerkaatsing van een blauwe wintermiddag-lucht. In het bovenste voorbeeld is de witbalans op daglicht ingesteld. In het tweede voorbeeld is de witbalans op Automatisch ingesteld. Deze werd hier voornamelijk beïnvloed door het kunstlicht. De kleurzweem in de gang is nu weg, maar rechts oogt de foto onnatuurlijk blauw.

Het derde voorbeeld is achteraf aangepast in de nabewerking: alleen de witbalans is veranderd: ergens er tussenin. Nog steeds geen perfect beeld, maar dient ter illustratie. Het beste is om dit soort extremen te vermijden, of te werken met flitslicht met kleurgels (waarover later meer), of extreme nabewerking gaan doen. Voor degenen die RAW-opnames maken luistert dit iets minder nauw. Je kunt dan de camera op automatische witbalans zetten, of op daglicht. Achteraf bij het bewerken van de foto's kun je dan nog makkelijk de witbalans aanpassen. Hierbij is het handig als je ergens een voorwerp hebt wat geen kleur heeft (grijs of wit) omdat je daar de witbalans op kunt afstemmen. En wil je het perfect doen, maak dan gebruik van een kleine grijskaart die je op een test-opname mee fotografeert. Zeker als je foto's maakt die om het interieur zelf gaan, bijvoorbeeld een reclame voor meubels, is het de bedoeling dat de kleuren exact kloppen. Dit bereik je het beste door gebruik te maken van een grijskaart.

Let op met uitgebeten, overstraalde ramen

Als je een ruimte moet fotograferen waar ramen in zitten, loop je vaak tegen de beperkingen van een camera aan. Een camera kan slechts een beperkt verschil tussen licht en donker aan. Als dat verschil tussen licht en donker te groot is, krijg je ofwel dichtgelopen zwart ofwel uitgebeten wit. In de interieurfotografie is het onderbelichten zelden een optie, dus worden de hooglichten uitgebeten. Het resultaat is dan een ruimte waarbij het raam lijkt uit te zien op een nucleaire uitbarsting: geen details

meer in de ramen en de binnenzijde van het kozijn en muren is geheel overstraald.

Er zijn twee manieren om dit te voorkomen of te verminderen:

- gebruik één of meerdere flitsers om het lichtniveau van het interieur een aantal stops hoger te krijgen. Dit kost wel meer tijd op locatie, maar mits goed uitgevoerd, bespaart het tijd (en kennis) in de nabewerking
- maak meerdere opnames vanaf een statief en los het probleem op in de nabewerking. Dit

kan met programma's als

Photoshop of

meer specialistische programma's die gebruikmaken van HDR- of Enfuse-technieken. De bekendste hierin (en misschien ook wel de beste is [Photomatix van HDR Soft](#)). Deze optie is veel sneller tijdens het maken van de opnames, maar kost weer meer tijd in de nabewerking. Let er wel op dat je het effect niet te zeer overdone maakt. Een compleet uitgebalanceerde foto kan er soms ook weer heel onnatuurlijk uitzien. In het geval dat het uitzicht door de ramen belangrijk is (verkoop van een huis met een mooi uitzicht), kan het helemaal uitbalanceren in de nabewerking een oplossing zijn, ondanks dat het eigenlijk wat onnatuurlijk oogt. In andere gevallen is het niet erg om de ramen iets lichter te laten, zolang er nog maar enig detail aanwezig is, zodat het niet als storend wordt ervaren.

Let op: HDR is een techniek die in eerste instantie bedoeld is om problemen met te grote lichtverschillen op te lossen. De laatste tijd is de term HDR het moderne woord voor overgesatureerde, post-Tsjernobyl-achtige beelden. Voor sommigen misschien heel leuk, maar niet aan te raden als je een goed beeld van een interieur moet maken.

En in het geval van melkglas (ondoorzichtig glas) en vitrages met een dichte structuur, kan het zelfs beter zijn om de foto niet te veel uit te balanceren.

Omdat deze situaties heel vaak voorkomen, ontkom je er als interieurfotograaf niet aan om je te verdiepen in het gebruiken van flitsers, of HDR-technieken in de nabewerking.

Tip 9: Kijk en Zie!

Neem de bovenstaande 8 tips nog een keer in je op, en surf daarna eens rond op sites waar veel interieurfoto's staan, en bekijk de foto's eens goed. Vooral sites als [funda.nl](#) zijn daar erg geschikt voor. Waarom? Omdat daar heel veel foto's te vinden zijn. En een aantal van deze foto's hebben een 'probleem' met één of meerdere van de bovenstaande 8 tips. Surf eens rond op zo'n site en probeer te zien waar de problemen zitten. Of waar ze niet aanwezig zijn. Want die staan er zeker ook tussen: hele goede foto's.

En dat is misschien wel het belangrijkste wat ik je kan leren. Als je bovenstaande regels in een klasje naast je legt en dan naar veel foto's kijkt, en je kunt herkennen waar de problemen zitten, ben je al heel ver. Je kunt dat dan ook bij je eigen werk zien. Hoe meer je daarop oefent, hoe meer het een automatisme wordt voor jezelf om valkuilen te vermijden. En elke keer leer je weer bij. Ik ook gelukkig, want anders was de lol er voor mij ook al snel af.

En het leukste van interieurfotografie is dat iedereen die nog niet dakloos is de bovenstaande regels elke dag kan oefenen.